

**Concept Meedoen Sportbeleid
2015-2019**

Inhoud

Inleiding	3
1. Ambitie en uitgangspunten	4
1.1 Inleiding.....	4
1.2 Ambitie Meedoen Sportbeleid.....	4
1.3 'Meedoen' als uitgangspunt	4
1.4 Nieuw subsidiebeleid	5
1.5 Maatschappelijke opgave	5
1.6 Partners en rollen.....	5
2. Vitale sportverenigingen – de vereniging van de toekomst	7
2.1 Inleiding.....	7
2.2 Uitgangspunten vitale sportverenigingen – de vereniging van de toekomst	7
2.3 Vitale Sportvereniging.....	7
2.4 Maatschappelijk actief.....	8
2.5 Ondersteuning en deskundigheidsbevordering gericht op zelfredzaamheid.....	8
3. Doelgroepen	9
3.1 Inleiding.....	9
3.2 Uitgangspunten voor sportbeleid	9
3.3 Levensfasebenadering en specifieke doelgroepen als uitgangspunt.....	10
3.4 Mensen met een beperking	11
3.5 Focus op breedtesport	11
3.6 Delen van kennis en deskundigheidsbevordering doelgroepen en programma's.....	11
3.7 Samenwerking is het sleutelwoord	12
4. Basisinfrastructuur accommodaties en voorzieningen	13
4.1 Inleiding.....	13
4.2 Uitgangspunten accommodaties en voorzieningen Meedoen Sportbeleid	13
4.3 Aandachtspunten accommodaties en voorzieningen	14
5. Financiën	15
5.1 Begroting 2015.....	15
5.2 Accommodaties en voorzieningen.....	15
5.3. Vitale en maatschappelijk actieve verenigingen.....	15
5.4 Doelgroepen en programmering.....	15

Inleiding

Sport is veel meer dan alleen bewegen. Het is een zinvolle vrijetijdsbesteding waar mensen plezier aan beleven, en het bindt mensen en brengt ze samen. Sport bevordert de gezondheid, ontspant, stimuleert tot vrijwilligerswerk en heeft een belangrijke functie in de samenleving.

Door te sporten – in teamverband, met vrienden of alleen – werken mensen aan een actieve leefstijl. Daarnaast zorgt sport voor sociale binding en ontmoetingen. Sport heeft daarmee raakvlakken met tal van aanpalende sectoren, zoals bijvoorbeeld welzijn, gezondheidszorg, vrijwilligerswerk, integratie, ouderen en onderwijs. Sport wordt ook ingezet om andere (maatschappelijke) doelen te realiseren.

Ook de gemeente ziet de meervoudige waarde van sport in.

Voor de gemeente is het *Meedoen Sportbeleid Deventer 2015-2019* daarom van groot belang. In de uitwerking van de ambitie en doelen wordt sport verbonden aan andere beleidsterreinen.

Het Meedoen Sportbeleid is opgesteld met grote betrokkenheid vanuit de stad.

Gedurende het proces van het opstellen zijn twee sessies georganiseerd, waar 'het' werkveld input heeft kunnen geven op de beleidsvoornemens van de gemeente. De sessies zijn gehouden met:

- sportverenigingen;
- vertegenwoordigers van de gemeenteraad;
- het onderwijs;
- Sportbedrijf Deventer;
- zorg & welzijn.

Onze dank gaat uit naar de actieve deelname van alle betrokkenen.

Meedoen Sportbeleid Deventer bevat de contouren van de beleidsvoornemens, waarbij de richting (vooral) is bepaald door het beleidsplan *Meedoen 2015 - 2019* en de inbreng van de vertegenwoordiging uit het werkveld.

Leeswijzer

In het eerste hoofdstuk staan onze ambities en uitgangspunten. In de hoofdstukken 2, 3 en 4 worden keuzes gemaakt aan de hand van de onderwerpen: 'basisinfrastructuur accommodaties en voorzieningen', 'vitale sportverenigingen' en 'doelgroepen en programmering'.

Tot slot wordt in hoofdstuk 5 wordt ingegaan op de financiën.

1. Ambitie en uitgangspunten

1.1 Inleiding

Iedereen doet naar vermogen mee in de maatschappij. Dat is het uitgangspunt van de gemeente Deventer. Of het nu gaat om wonen, gezondheid, sport, vrijwilligerswerk of ontmoeten; inzet is een samenleving waarin mensen betrokken zijn bij elkaar, waarin zij hun kwaliteiten optimaal kunnen inzetten – voor zichzelf, de omgeving en daarmee de samenleving. Het geeft mensen een gevoel van eigenwaarde, draagt bij aan welzijn en welbevinden en verkleint de vraag naar zorg. Ook sport om de sport is waardevol en krijgt voldoende aandacht van de gemeente.

In de maatschappij wordt sport steeds meer een factor van economisch belang. Organisaties en bedrijven investeren steeds meer in sport en het sportaanbod neemt toe door commerciële aanbieders. Kortom, de mogelijkheden om te sporten nemen toe. Commerciële aanbieders van sport leveren inmiddels een wezenlijke bijdrage aan de sportdeelname binnen Deventer. Hun doelgroep is in staat een zodanige bijdrage te leveren dat een commerciële sportaanbieder zichzelf financieel kan redden. Daarnaast hebben bedrijven en instellingen de sport en vooral de georganiseerde sport ook als middel gekozen om exposure te behalen via sponsoring. Verenigingen kunnen zich daardoor beter ontplooiën en extra activiteiten ontwikkelen. Hierbij komt dat de gemeente in het beleidsplan toerisme en recreatie kansen gericht op de recreatieve sportmarkt wil versterken.

1.2 Ambitie Meedoen Sportbeleid

De gemeente heeft de ambitie om zoveel mogelijk Deventenaren te laten sporten en bewegen. Daarom zorgen we voor een goede basis van accommodaties en voorzieningen, zetten we in op vitale verenigingen en stimuleren we activiteiten voor verschillende doelgroepen.

1.3 'Meedoen' als uitgangspunt

Onderstaande uitgangspunten van het Meedoen beleid, zijn ook van kracht op sport:

- **Wijk, buurt, dorp en kerngericht.** In de wijk/kern moeten binnen- en buitenruimte beschikbaar zijn die afgestemd is op de behoeften van jong en oud om te spelen en te sporten, te ontspannen, elkaar te ontmoeten en samen activiteiten te ontplooiën. *Wat is er in de wijk/buurt aanwezig op het gebied van sport en bewegen en waar is behoefte aan? Dat is het uitgangspunt.* Zo sluiten we aan bij de leef- en belevingswereld van mensen.
- **Eigen verantwoordelijkheid/eigen kracht.** De eigen verantwoordelijkheid van inwoners en organisaties staat centraal. De gemeente heeft een rol in het creëren van bepaalde voorwaarden, maar het streven is zelfredzaamheid en eigen kracht.

- **Integraliteit.** Door de maatschappelijke rol van sport te benadrukken, ontstaat nog meer samenwerking tussen sectoren als gezondheid & welzijn, onderwijs, bedrijfsleven en cultuur. Sport kan bijdragen aan maatschappelijke doelen en organisaties buiten de sport kunnen bijdragen aan vitale sportverenigingen. Integraal werken is hiervan een logisch gevolg.
- **Preventie.** Voldoende sport en bewegen draagt bij aan het terugdringen van (chronische) aandoeningen. Een actieve leefstijl vermindert het beroep op zorg en vergroot de zelfredzaamheid.
- **Kwaliteit en continuïteit.** Sport is gebaat bij kwaliteit van bijvoorbeeld het sport- en beweegaanbod, (technisch) kader en leerkrachten. Goede ondersteuning van trainers en bestuur van sportclubs en leerkrachten in het onderwijs zorgen voor kwaliteit.

1.4 Nieuw subsidiebeleid

Op basis van onderzoek naar de huidige, gemeentebrede wijze van toekenning van subsidies wordt nieuw subsidiebeleid ontwikkeld waarin algemene uitgangspunten voor het toekennen en vaststellen van subsidies worden bepaald. Daarnaast loopt het traject Samen ruimte geven waarbij is besloten om tot één Meedoen budget te komen. De jeugdsport- en sportevenementensubsidie worden hier onderdeel van.

1.5 Maatschappelijke opgave

De gemeente heeft tot doel gesteld om zoveel mogelijk mensen te stimuleren om te gaan en blijven bewegen. Het gaat om inwoners uit verschillende leeftijdscategorieën zoals jeugd, volwassenen en senioren, maar ook om mensen met een beperking die op hun eigen niveau en eigen wijze willen bewegen. Dat kan individueel, met een sportmaatje of in teamverband zijn. Deze opgave betekent dat vanuit een bredere context wordt gekeken naar sport en bewegen. Sportverenigingen zijn daarbij van grote waarde als één van de belangrijkste en grootste aanbieders van sport- en beweegmogelijkheden. Maar ook daarbuiten zijn verschillende mogelijkheden voor inwoners om kennis te maken met sport en bewegen in georganiseerd of ongeorganiseerd verband. Te denken valt aan een uitnodigend openbare ruimte met fiets- en wandelpaden en sport- en speelvoorzieningen in de wijk. De gemeente Deventer geeft haar sportbeleid vanuit deze brede context vorm.

1.6 Partners en rollen

Om deze uitdaging (opgave) aan te gaan is een duidelijke focus, doorzettingsvermogen en samenwerking nodig. Niet alleen van de sportsector en de gemeente, maar ook van tal van andere partijen. Dat betekent dat een 'team' (netwerk) moet ontstaan waarbij diverse gemeentelijke afdelingen de samenwerking aangaan met (lokale) organisaties zoals sportverenigingen, onderwijsinstellingen, commerciële sportaanbieders, buurt- en welzijnsorganisaties, kinderopvang, de provincie, sportbonden en bedrijven. Hieronder worden de verschillende rollen van partijen beschreven. Met deze partijen wordt op basis van het Meedoen Sportbeleid overleg gevoerd over uitvoering van hun rol.

Gemeente

De gemeente heeft verschillende rollen binnen het sportbeleid en de uitvoering daarvan. Dat betekent dat, afhankelijk van de situatie en vraag vanuit het werkveld, op verschillende momenten en in verschillende fases regie wordt gevoerd, een facilitaire rol wordt ingenomen, dan wel uitvoering wordt gegeven aan het sportbeleid.

Sportverenigingen

Veruit de meeste mensen sporten bij sportverenigingen. Sportverenigingen zijn gebaseerd op vrijwillige inzet. De primaire rol van sportverenigingen is het, in verenigingsverband, organiseren van sportaanbod, waardoor sport laagdrempelig toegankelijk wordt en tot op een hoog niveau wedstrijdsport bedreven kan worden. Sportverenigingen krijgen daarnaast een steeds belangrijkere rol in de samenleving. Er vindt een verschuiving plaats van de traditionele sportvereniging, de sportvereniging die enkel het sporten als doel had, naar een sportvereniging die verder kijkt. De maatschappelijk actieve sportvereniging (zie paragraaf 2.3) legt niet alleen meer verbindingen tussen de eigen leden, sponsors en supporters, maar werkt samen met diverse partners uit verschillende sectoren in de wijk om maatschappelijke doelen te realiseren.

Sportbedrijf

De rol van Sportbedrijf Deventer is driedelig. In de eerste plaats is het een belangrijke uitvoerder van het gemeentelijk sportbeleid (sportstimulering) met veel kennis en kennis. Ten tweede is het verantwoordelijk voor beheer en exploitatie van binnensportaccommodaties. Tot slot geeft zij op een marktgerichte wijze invulling aan beheer en exploitatie van de recreatieve functies van de Scheg en het Borgelerbad.

Welzijn

De welzijnssector heeft een verbindende rol gericht op specifieke doelgroepen en met wijken en buurten. De vraag van de bewoner en wat de bewoner zelf aan capaciteiten heeft, is daarbij leidend. Dit bepaalt de aanpak en het (sociale) netwerk dat nodig is. Gezondheid, opvoeden, duurzaamheid, samenleven, armoede en schulden zijn thema's die actueel zijn. Maar ook ingrepen in de fysieke omgeving kunnen een aanleiding geven om bewoners samen te brengen en te werken aan sociale cohesie.

Zorg

De zorgsector kan expertise leveren op het gebied van gezondheidsbevordering, gedragsverandering, methodieken en interventies. Zorgorganisaties hebben ook de verantwoordelijkheid om eigen cliënten te motiveren tot gezond gedrag, zoals sporten en bewegen.¹

Onderwijs

Scholen in het Primair en Voortgezet Onderwijs zijn verplicht twee uur in de week bewegingsonderwijs te verzorgen. Mbo- en Hbo-instellingen kunnen uit eigen overweging sport- en beweegactiviteiten aanbieden. Onderwijsinstellingen kunnen daarnaast zelf bepalen of zij naast de wettelijke verplichtingen de leerlingen meer sport- en beweegmogelijkheden aanbieden. Samenwerking tussen onderwijs en sportverenigingen kan leiden tot multifunctioneler gebruik en een sterkere motivatie voor leerlingen om ook buiten schooltijd te sporten.

¹ Aansluitend bij de zeven bouwstenen voor bewegen als onderdeel in verantwoorde ouderenzorg (IGZ)

2. Vitale sportverenigingen – de vereniging van de toekomst

2.1 Inleiding

Sportverenigingen vormen belangrijke plekken waar mensen elkaar ontmoeten. Gezamenlijk zorgen mensen ervoor dat de vereniging blijft draaien. De sportverenigingen zijn ook in Deventer het kloppend sporthart van de gemeente en daarmee van grote waarde.

2.2 Uitgangspunten vitale sportverenigingen – de vereniging van de toekomst

Hoewel het binnen de sportverenigingen primair gaat om sporten, het voor mensen mogelijk maken om op hun eigen vaardigheidsniveau te sporten en het spelplezier in de sport, wordt van de sportvereniging ook steeds meer verwacht dat ze bijdraagt aan doelstellingen die voor de samenleving als geheel van belang zijn. De gemeente Deventer hecht veel waarde aan zogenoemde *vitale* en *maatschappelijk actieve sportverenigingen*. Kort geformuleerd zijn dit sportverenigingen die 'het huis op orde hebben' en tegelijkertijd streven naar doelen die voor de Deventer samenleving van belang zijn, zoals sportaanbod voor specifieke doelgroepen. Verenigingen die werken aan hun vitaliteit worden hierbij ondersteund. Uitwerking en uitvoering van deze ondersteuning worden na vaststelling van dit Meedoen Sportbeleid direct opgepakt.

Het zijn van een maatschappelijk actieve sportvereniging leidt tot meer vrijwilligers, meer leden, nieuwe samenwerkingsverbanden, een positief imago, media aandacht, en nieuwe geldstromen. Door meer financiële onafhankelijkheid wordt de vereniging in staat gesteld stabiel(er) te worden. Er ontstaat een win-win situatie, maatschappelijke problemen worden aangepakt, verenigingen zijn meer zelfredzaam en de toekomst van de vereniging ziet er kleurrijker uit!

2.3 Vitale Sportvereniging

De gemeente hanteert een objectieve indexering om de vitaliteit van sportverenigingen te bepalen. Belangrijke uitgangspunten hierbij zijn onder andere financiële gezondheid, een duidelijke organisatiestructuur, een heldere visie en missie en die zich aan de hand van een meerjarenbeleidsplan richt op de toekomst. De vereniging zorgt voor de doorontwikkeling van voldoende kader (trainers, coaches, leiders, scheidsrechters, juryleden) waardoor het voor eigen en potentiële leden aantrekkelijk wordt om onderdeel uit te maken van de club. De vereniging ontplooit activiteiten voor zowel haar eigen leden als haar omgeving en geeft hiermee uitvoering aan haar maatschappelijke rol. De vereniging weet, door (extra) activiteiten te ontplooien, bestaande leden te behouden en nieuwe leden te werven. De vereniging heeft oog voor zowel de prestatieve als de recreatieve sporters en speelt door middel van een vraaggericht aanbod in op vragen en behoeften van de leden.

2.4 Maatschappelijk actief

Maatschappelijk actieve sportverenigingen leggen niet alleen verbindingen tussen de eigen leden, sponsors en supporters, maar werken samen met diverse partners uit verschillende sectoren in de wijk om maatschappelijke doelen te realiseren. Dit doen zij door activiteiten te ontplooiën op bijvoorbeeld de volgende maatschappelijke thema's:

- gezondheid
- sportparticipatie doelgroepen
- duurzaamheid
- re-integratie en arbeidsparticipatie
- veiligheid
- onderwijs

2.5 Ondersteuning en deskundigheidsbevordering gericht op zelfredzaamheid

Ondersteuning van sportverenigingen in hun ontwikkeling als vitale en maatschappelijk actieve verenigingen is van belang, deze ondersteuning moet er vooral op gericht zijn om de zelfredzaamheid te verhogen in plaats van afhankelijkheid van de ondersteuning te creëren. Een krachtige manier om de zelfredzaamheid van sportverenigingen te verhogen is door samenwerking tussen verenigingen onderling en met andere maatschappelijke organisaties te creëren/stimuleren. Hierdoor wordt kennis gebundeld en uitgewisseld.

Daarbij moet nadrukkelijk de relatie worden gelegd met bestaande mogelijkheden die Deventer te bieden heeft binnen bijvoorbeeld het onderwijs en de Vrijwilligerscentrale Deventer.

Netwerk

Samen met de partners, zoals genoemd in hoofdstuk 1, wordt een netwerk gevormd. Naar wens van de sportverenigingen kan dit netwerk naar wijk of naar thema worden ingericht. Het netwerk is gericht op kennisuitwisseling, deskundigheidsbevordering of samenwerking op diverse thema's.

Buddy

Kennisuitwisseling kan ook plaatsvinden door verenigingen een op een te koppelen. Zo kan heel direct kennis worden gedeeld, of kan een vereniging van een collega ideeën opdoen om te streven naar meer vitaliteit.

Loket

Middels een loket kan kennis rondom allerlei zaken worden gedeeld. Te denken valt aan:

- delen van kennis rondom regelgeving (denk bijvoorbeeld aan vrijwilligersbeleid, verklaring over gedrag, mogelijkheden leergeld/rechtop, preventie legionella, etc.)
- delen van ervaringen tussen verenigingen onderling
- aanbod vrijwilligers

3. Doelgroepen

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de contouren van het sportbeleid voor doelgroepen en programma's geschetst en worden keuzes gemaakt. Om het sport- en beweeggedrag van inwoners uit Deventer positief te beïnvloeden is beleid gericht op specifieke, kleine doelgroepen niet voldoende. Het beleid moet zich eveneens richten op grote 'standaard' doelgroepen, waar de sportdeelname ook relatief laag is. Veel mensen uit die grote doelgroepen stoppen op een bepaalde leeftijd met sporten omdat trainingstijden niet meer te combineren zijn met bijvoorbeeld bijbaantjes of gezinsleven. En soms sporten zij niet (meer) omdat het sportaanbod niet goed aansluit bij de fase waarin hun leven zich bevindt. Een dergelijke benadering van sportstimulering wordt een 'levensfasebenadering' genoemd.² Deze levensfasebenadering staat centraal in het sportstimuleringsbeleid van de gemeente (zie 4.3).

Tevens wordt, om de leefstijl en dus ook het sport- en beweeggedrag van inwoners uit Deventer positief te beïnvloeden, samengewerkt in het netwerk "Gezond in Deventer". Binnen dit netwerk zijn verschillende partijen actief die een taak hebben ten aanzien van preventie, gezondheid, welzijn en/of sport & bewegen. Hun missie is het stimuleren en mogelijk maken van een gezonde leefstijl en een gezonde fysieke omgeving, met de focus op gezonde voeding en beweging ter preventie van overgewicht en obesitas – en daarmee het bevorderen van de gezondheid en vitaliteit van de inwoners in Deventer, van jong tot oud.

3.2 Uitgangspunten voor sportbeleid

Alle inwoners van de gemeente Deventer moeten in de gelegenheid worden gesteld om gebruik te maken van sport- en beweegfaciliteiten en sport- en beweegaanbod. Sportstimulering in de gemeente is daarmee gericht op alle doelgroepen. Aan de doelgroepen worden verschillende programma's gekoppeld. In de programmering dient een goede balans te worden gemaakt tussen:

- preventief aanbod – bijvoorbeeld diverse voorzieningen voor breedtesport en goed geschoolde vrijwilligers bij de sportvereniging;
- curatief aanbod - bijvoorbeeld mensen met obesitas helpen bewegen, mensen met een chronische aandoening aan het bewegen helpen.

² Deze indeling is gebaseerd op: NOC*NSF (2012) Sport inspireert! Sportagenda 2016

3.3 Levensfasebenadering en specifieke doelgroepen als uitgangspunt

De volgende levensfasen en kenmerken kunnen worden onderscheiden:

Levensfase	Kenmerken
4-17 jaar	Hoge sportdeelname vergeleken met andere leeftijdsgroepen: in deze fase wordt de basis gelegd voor een leven lang sporten
18-22 jaar	Veel uitval want sport moet concurreren met tal van andere vrijetijds mogelijkheden, studie en werk (bijbaantjes)
23-54 jaar	Veel afhakers door de combinatie van werk en privéleven; veelal inactieve levensstijl door inactieve beroepen
55+ jaar	Mobiliteit en beweegmogelijkheden nemen af

De uitdaging is om mensen in elke levensfase te boeien en te binden door aan te sluiten op hun wensen, behoeften en capaciteiten.³ Hierbij is er aandacht voor de diversiteit in (etnische of culturele) achtergrond en mogelijkheden (geestelijke of lichamelijke beperkingen, chronische aandoeningen). Per levensfase worden de belangrijkste partners in stelling gebracht zoals scholen, sportverenigingen, commerciële aanbieders en intermediaire organisaties. De gemeente neemt hierin de regie.

Levensfase jeugd/jongeren (4-17 jaar):

De ambitie van de gemeente is dat alle kinderen en jongeren in Deventer opgroeien met sport en ervaren dat sport leuk is. Om dit te realiseren is het onderwijs een belangrijke samenwerkingspartner. De afgelopen jaren is hier invulling aan gegeven door zogenoemde combinatiefunctionarissen onderwijs en sport.

Naast de inzet op scholen wordt ook gekeken hoe jongeren verder enthousiast gemaakt kunnen worden voor sport en mogelijkheden hebben om te sporten in de openbare ruimte in hun woonomgeving. Hierbij wordt aangesloten op het speelbeleid van de gemeente 'Visie op spelen' met fysieke aanpassingen in de openbare ruimte, maar ook door in de openbare ruimte sportieve activiteiten te laten organiseren in samenwerking met diverse partners.

Levensfase jong volwassenen (18-22 jaar):

In deze levensfase is het doel om de deelname aan sport die onder jeugd en jongeren nog 'gewoon' is, te handhaven. Om dit doel te bereiken zijn samenwerkingsverbanden met bijvoorbeeld onderwijsinstellingen en bedrijven van groot belang. Dit, om jong volwassenen te enthousiasmeren voor een sportieve leefstijl (zie ook levensfase volwassenen).

Levensfase volwassenen (23-54 jaar):

Binnen de levensfase volwassenen wordt in Deventer specifiek ingezet op mensen met achterstanden. Het gaat dan onder andere om inwoners met een lage sociaal economische status (SES) en mensen met een relatief grote afstand tot de arbeidsmarkt. De gemeente kan samen met partners zoals Rechttop! een rol spelen door de voorwaarden te scheppen die nodig zijn om daadwerkelijk te gaan sporten. Drempels als te weinig financiële middelen en logistieke problemen worden hierdoor zoveel mogelijk weggenomen. Bezien wordt in hoeverre mogelijkheden bestaan om met werkgevers in Deventer samen te werken zodat werkgevers voorzieningen treffen die sportactiviteiten via, bij of aansluitend op het werk mogelijk maken. Andere voorbeelden waarmee Deventer aan de slag gaat, zijn: het zorgen voor voldoende laagdrempelige sportvoorzieningen dichtbij huis (zie ook accommodaties en voorzieningen) en sportorganisaties ondersteunen om hun activiteiten meer vraaggericht te maken zodat o.a. flexibelere tijden/lidmaatschappen mogelijk worden.

³ Indien noodzakelijk zal worden onderzocht wat de wensen en behoeften van specifieke doelgroepen.

Levensfase senioren (55+):

Het aandeel 65-plussers in Deventer bedroeg in 2013 bijna 16%. In 2040 ligt het percentage ouderen in Deventer tussen 23 en 25%.⁴ Dit geeft aan dat het belangrijk is om nu al het sport- en beweeggedrag van zowel volwassenen (dit zijn de toekomstige senioren) als senioren te stimuleren. De sportdeelname in deze levensfase ligt lager dan in de andere levensfasen. Naarmate de leeftijd stijgt, ontwikkelen mensen vaak ook meer chronische aandoeningen. Sport- en beweegactiviteiten hebben op deze aandoeningen een gunstig effect. Het belang van sport en bewegen neemt dus juist toe. Daarnaast neemt in deze levensfase heel geleidelijk het aantal sociale contacten af door het uitreden uit het arbeidsproces en door sterven van vrienden en kennissen. Sport- en beweegactiviteiten kunnen juist een grote rol spelen in het onderhouden of maken van nieuwe sociale contacten.

3.4 Mensen met een beperking

Mensen met een beperking laten een duidelijk lagere sportdeelname zien dan mensen zonder beperking. Om de participatiegraad van mensen met een beperking in de maatschappij te stimuleren is het van belang dat deze doelgroep deelneemt aan activiteiten en in staat wordt gesteld laagdrempelig gebruik te maken van accommodaties.

3.5 Focus op breedtesport

Breedtesport is een bindende factor in de samenleving. Daarin komen gezondheid, veiligheid, overdracht van waarden en normen, integratie en maatschappelijke binding bijeen. Vanuit de maatschappelijke functie en verantwoordelijkheid van de gemeente ligt de nadruk binnen het Meedoen sportbeleid op het voorzien in voldoende en goede mogelijkheden voor de breedtesport en daarmee ook prestatieve sport.

Daarnaast wordt echter ook onderkend dat aansprekende topsportprestaties:

- de breedtesport van een impuls kunnen voorzien;
- bijdragen aan de trots en het wij-gevoel onder de inwoners van Deventer;
- bijdragen aan een positief imago van de gemeente.

Hoewel de gemeente Deventer positief staat tegenover ontwikkelingen op het gebied van talentontwikkeling/topsport, wordt talentontwikkeling/topsport niet gezien als speerpunt in het gemeentelijk sportbeleid. Met een keuze voor de breedtesport wordt beoogd om de beschikbare middelen zodanig in te zetten dat deze het grootste bereik onder de Deventer bevolking sorteren. Het stimuleren van topsportprestaties wordt primair gezien als een taak van de verenigingen, waarbij de gemeente in voorkomende gevallen uitsluitend een ondersteunende rol kan vervullen waar het gaat om het faciliteren van de topsport.

3.6 Delen van kennis en deskundigheidsbevordering doelgroepen en programma's

Om kennis te delen over specifieke doelgroepen kan een 'marktplaats' worden ontwikkeld. Deze kennisfunctie gaat niet alleen over 'kenniscirculatie', maar ook over het bevorderen van deskundigheid. Zo worden sportverenigingen die gemotiveerd zijn al dan niet tijdelijk ondersteund om aanbod voor specifieke doelgroepen te kunnen ontwikkelen en aan te bieden. De vrijwilliger is hierbij ook een doelgroep waar de gemeente aandacht aan besteedt, onder meer door het aanbieden van training en scholing (zowel sporttechnisch als beleidsmatig).

⁴ Bevolkingsprognoses Deventer 2013

3.7 Samenwerking is het sleutelwoord

Om specifieke doelgroepen te bereiken is samenwerking tussen partijen van groot belang. Als meest voor de hand liggend voorbeeld zien we de samenwerking tussen scholen en sportverenigingen die de afgelopen jaren steeds sterker wordt. Deze samenwerkingsverbanden bieden voor sportverenigingen en scholen kansen om nieuw aanbod te ontwikkelen, leden te werven en kennis uit te wisselen. Om moeilijk bereikbare groepen in beeld te krijgen en in beweging te krijgen wordt intensiever samengewerkt tussen Sportbedrijf Deventer en o.a. de sociale teams.

4. Basisinfrastructuur accommodaties en voorzieningen

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de basisinfrastructuur van accommodaties en voorzieningen neergezet. Er wordt ingegaan op wat nodig is om te kunnen sporten of bewegen. Het gaat daarbij om een goede infrastructuur van accommodaties (binnen en buiten), schoolpleinen, fietspaden en hardlooppistes die Deventer maken tot een veilige en uitdagende omgeving die mensen verleidt om te gaan bewegen.

4.2 Uitgangspunten accommodaties en voorzieningen Meedoen Sportbeleid

- In Deventer streven we naar een goede spreiding van binnen- en buitensportaccommodaties over de wijken en dorpen. Wij zien het als een gezamenlijke opgave met partners in de stad om een basisinfrastructuur in stand te houden. Uitgangspunt is dat dit gebeurt met verenigingen die vitaal zijn of willen worden.
- De gemeente zet in op gedegen binnen- en buitensportaccommodaties die goed bereikbaar, veilig en toegankelijk zijn.
- De gemeente kende een onderscheid in 3 typen accommodaties (A, B, C). Feitelijk zien we er nog twee. Dit betreft:
 1. Accommodaties waar de gemeente geheel of gedeeltelijk eigendom heeft.
 2. Accommodaties die in eigendom zijn van derden.

Als het gaat om investeringen in accommodaties dan geldt dit voor investeringen in de eerste categorie, mits de daar gevestigde vereniging(en) vitaal zijn. Voor verenigingen die niet vitaal zijn en waarvan de gemeente eigenaar is van de betreffende accommodatie worden enkel strikt noodzakelijke investeringen gedaan. De gemeente handhaaft de 1/3 regeling voor verenigingen in de tweede categorie, mits de verenigingen vitaal zijn.

Voor deze investeringen wordt een **investeringsfonds** ingesteld. Op basis van onderzoek waarbij gekeken wordt naar kwaliteit van en behoefte aan accommodaties kan uit dit fonds geput worden voor uitbreidings- c.q. verbeterinvesteringen. Voor het in stand houden van gemeentelijke buitensportaccommodaties is vervangingsschema voor meerdere jaren opgesteld.

- De gemeente gaat uit van maatwerk per sportpark. Daar waar private of publieke ontwikkelingen rondom een sportpark ontstaan die een multifunctioneel gebruik kunnen bevorderen en samenwerking tussen verenigingen, kan de gemeente de afweging maken mee te werken aan een integrale benadering van het sportpark.
- De gemeente wil onderzoek doen naar de voor- en nadelen van privatisering van accommodaties. Dit om geld, dat nu vooral gaat naar het beheren en onderhouden van accommodaties, te gebruiken voor het daadwerkelijk stimuleren van sportdeelname. Daarnaast draagt privatisering bij aan het zelfsturende en ondernemend vermogen van sportverenigingen. Dit onderzoek is gericht op binnensportaccommodaties, met als gesprekspartner Sportbedrijf Deventer, maar ook andere betrokken partijen, en op buitensportaccommodaties.

- Naast de specifieke sportaccommodaties realiseert en handhaaft de gemeente uitnodigende spel- en sportaanleidingen in de openbare ruimte. Denk aan wandelpaden, fietspaden, mountainbike routes, parken, trapveldjes, speelplekken, brede trottoirs, speelvoorzieningen, Cruiff Courts, skatebanen e.d.
- De gemeente waardeert verenigingen in categorie één die zelf initiatief nemen in onderhoud en beheer van accommodaties. In die gevallen kan zij een beheers-, c.q. exploitatiesubsidie beschikbaar stellen
- Het beleid van de gemeente is dat alle opstallen op de sportparken eigendom zijn van de verenigingen. Daar waar de gemeente nog eigenaar is van kleedaccommodaties (clubhuizen zijn altijd eigendom van de vereniging geweest) wordt de komende jaren gewerkt aan overdracht van deze accommodaties naar de verenigingen.
- Voor *uitbreiding c.q. verbeteren* van de basisaccommodaties spitst de gemeente zich toe op verenigingen die vitaal zijn, door middel uitbreidings- / verbeterinvesteringen.

4.3 Aandachtspunten accommodaties en voorzieningen

Onderzocht wordt:

- of er behoefte is aan “trefpunten” bij sportaccommodaties die gebruikt kunnen worden voor sporters in de openbare ruimte;
- welke concrete behoefte er is aan bundeling van informatie over bijvoorbeeld verhuur, beheer en onderhoud van alle accommodaties in Deventer, zodat verenigingen beter gefaciliteerd kunnen worden;
- onder welke condities verenigingen zelf het onderhoud kunnen uitvoeren en welke voordelen dit biedt;
- of er op accommodatieniveau meer samenwerking mogelijk is, waardoor kennis gebundeld kan worden ten aanzien van onder andere bestuurskracht, gezamenlijke inkoop, energie, afval, administratie;
- of het haalbaar is dat door verenigingen gezamenlijke sportparkmanagers kunnen worden aangesteld. Deze personen stimuleren samenwerking tussen verenigingen en bijvoorbeeld onderwijsorganisaties, coördineren gezamenlijk gebruik van elkaars accommodaties en nemen initiatief om een vernieuwend, breed aanbod van (maatschappelijke) activiteiten te ontwikkelen;
- of het wenselijk is per sportpark een ‘accommodatie-adviesteam’ in te stellen, bestaande uit een bouwtechnicus/onderhoudstechnicus en iemand met sportinhoudelijke kennis;
- indien er wensen bestaan om een accommodatie beter te benutten, wat er nodig is om dit binnen bestaande wet- en regelgeving mogelijk te maken;
- of er door het onderwijs nog meer gebruik gemaakt kan worden van de accommodaties, waardoor in het zomerseizoen vaker buitensport als beweging les aangeboden kan worden.

5. Financiën

5.1 Begroting 2015

Buitensportaccommodaties (Gemeente)	<ul style="list-style-type: none">• Beheer en onderhoud gemeente• Kapitaallasten• Subsidie accommodaties (o.a. zwembad Looërmark, zwembad Lettele, Sporthal de Uutvlog)	3,3 milj.
Binnensportaccommodaties (sportbedrijf)	<ul style="list-style-type: none">• Beheer en onderhoud binnensportaccommodaties• Kapitaallasten• Locaties De Scheg en Borgelerbad	4 milj.
Verenigingsondersteuning en sportstimulering)		600.000
Jeugdsportsubsidie p.m.	<ul style="list-style-type: none">• Per 1-1-2016 onderdeel van het één Meedoen budget.	100.000
Totaal		8. milj.

5.2 Accommodaties en voorzieningen

Er wordt onderzoek gedaan naar kwaliteit, behoefte en eigendomssituatie met betrekking tot accommodaties. Voor de financiële uitkomsten van het onderzoek wordt een **investeringsfonds** ingesteld.

Voor het in stand houden van gemeentelijke buitensportaccommodaties is een **vervangingschema** over meerdere jaren opgesteld. Tot 2025 is een bedrag van € 5.000.000 nodig. In de meerjarenbegroting van de gemeente is hiervoor € 1.500.000 opgenomen (vrijvallende kapitaallasten). Voor het restant is een bedrag van € 3.500.000 opgenomen in het voorportaal van de meerjarenbegroting.

5.3 Vitale en maatschappelijk actieve verenigingen

Binnen het bestaande budget worden verenigingen ondersteund die zichtbaar willen werken aan hun vitaliteit en maatschappelijke activiteit. Een verdere uitwerking volgt in jaarlijkse uitvoeringsprogramma's.

5.4 Doelgroepen en programmering

Binnen het bestaande budget krijgen partijen de opdracht om een programmering voor doelgroepen te organiseren. Verenigingen kunnen een aanvraag indienen bij het Eén Meedoen budget. Een verdere uitwerking volgt in jaarlijkse uitvoeringsprogramma's.